

2591

BOLGÁR HÍREK

Вестник на българите в Унгария

БЪЛГАРСКИ

юни, 2005 г.

вести

BOLGÁR HÍREK • A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA • JÚNIUS

ÜNNEPEK

Május 24. a Széchenyi-hegyen

A szláv írásbeliség és a bolgár kultúra napja tiszteletére ismét összegyűltek a magyarországi bolgárok és magyar barátaik a Széchenyi-hegyen. A megjelenteket elő-

ször Konsztantina Kosztova, a Bolgár Köztársaság Nagykövetségének kulturális attaséja köszöntötte, majd a Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnázium tanulói adtak műsort. Az ezt követő programban külön blokkal szerepelt a Roszica, a Jantra és a Martenica Táncegyüttes, a Zornica Hagyományörző Csoport pedig a nyári Enyo-napi népszokást mutatta be. A zenét a Falkafolk együttes szolgáltatta, amelyben az ifjú Orbán Gábor is játszott kavalon. A legkisebbek számára a középkori játékok nyújtották a legnagyobb szórakozást. A szép idő és a bolgár ételek még kellemesebbé tették ezt a hagyományos ünnepet.

Marinka Popmarinova
(baba Marinca Cseszkata)
június 22-én ünnepli

93.

születésnapját.

Boldog születésnapot és jó egészséget kívánunk neki!

A Halásztelki Bolgár
Kisebbségi Önkormányzat

Пикник по случай 24 май

Празникът на славянските просветители отново събра българи и техните приятели на хълма Сечени, за да отбележат с целодневно тържество този хубав български празник. Събралите се бяха приветствани от Константина

Костова, културен аташе при посолството на РБългария,

Янтра и Мартеница, а фолклорна група Зорница разигра летния обичай Еньоу ден. За малки и големи свиря оркестър Фалка Фолк, в който бе привлечен и най-младия български кавалджия Гáбор Орбан. По случай деня на детето бяха представени средновековни игри, в които се включиха мнозина – от 5 до 95

годишна възраст. Времето бе хубаво, наред с кебапчетата

след което с кратък монтаж се представи Българо-унгарс-

имаше и други български ястия („пражен боб“; напри-

кото-училище „Христо Ботев“: В програмата със собствени блокове участваха местните танцови състави Росица,

мер), а хората имаха възможност да се видят, да поприкажат и да научат новости един за друг.

Маринка Попмаринова (баба Маринца Ческата) празнува на 22 юни своя 93-ти рожден ден!

Желаем й здраве и още дълго да радва всички ни с добро здраве и бодрост!

Българско самоуправление в Халастелек

Залавар

На 20 май с подкрепата на Българското самоуправление в XI район на Будапеща, бе организирано пътуване до Залавар. След икуменическата служба в католическия храм на Залавар участниците се отправиха към паметника на Кирил и Методий, където ученици от училище „Кирил и

Методий" в Залавар и училище „Христо Ботев" в Будапеща изнесоха програма. Бяха поднесени венци от името на двете училища, Българското

посолство, Българското републиканско самоуправление, Дружеството на българите в Унгария, Столичното българско самоуправление, Българското самоуправление в Терезварош, Българското самоуправление в XI район и Българо-унгарското дружество за приятелство.

Поднасяне на венци

На 2 юни и тази година бяха поднесени по традиция венци пред паметника на Христо Ботев в двора на Българския културен дом. Бяха представени всички български институции в Унгария. След кратка програма, изнесена от възпитаниците на Българо-унгарското средно езиково училище

„Христо Ботев", пред паметника на Ботев бяха положени венци от името на Българското посолство, Българската православна църква, БУСЕУ

„Христо Ботев", Българския културен институт, Дружеството на българите в Унгария, Българското републиканско самоуправление, както и Българските самоуправлени в XIII район и V район на Будапеща.

ÜNNEPEK

Zalavár

Május 20-án a XI. kerületi Bolgár Önkormányzat támogatásával került megszervezésre a hagyományos zalavári kirándulás. A zalavári római katolikus plébániatemplomban megtartott istentisztelet után a résztvevők a Cirill és Metód-émlékműnél először megtekintették a zalavári Szent Cirill és Szent Metód Általános Iskola és budapesti Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnázium tanulóinak műsorát, majd a két iskola, a Bolgár Köztársaság Nagykövetsége, a Bolgár Országos Önkormányzat, a Magyarországi Bolgárok Egyesülete, a Fővárosi Bolgár Önkormányzat, a terézvárosi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat, a XI. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat és a Magyar-Bolgár Baráti Társaság képviselői megkoszorúzták Szent Cirill és Szent Metód szobrát.

Koszorúzás

2005. június 2-án került sor a hagyományos megemlékezésre a Botev-szobornál a Bolgár Művelődési Ház kertjében. Az ünnepségen minden magyarországi bolgár intézmény képviseltette magát. A Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnázium diákjainak rövid műsora után a Botev-szobornál koszorút helyezett el a Bolgár Köztársaság budapesti nagykövetsége, a Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház, a Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnázium, a budapesti Bolgár Kulturális Intézet, a Magyarországi Bolgárok Egyesülete, a Bolgár Országos Önkormányzat, valamint az V. kerületi és a XIII. kerületi Bolgár Önkormányzat.

ÖNKORMÁNYZATOK

Hírek Debrecenből

A Debreceni Bolgár Kisebbségi Önkormányzat a Szláv Írásbeliség és a Bolgár Kultúra Napja alkalmából a Debreceni Egyetem Konzervatóriumában kiállítást rendezett Hriszto Panev bolgár festőművész munkáiból. A kiállítás megnyitóját az ünnepség komolyzenei koncerttel folytatódott, majd a megjelentek állófogadáson vettek részt.

A Debreceni Bolgár Kisebbségi Önkormányzat részt vett a Széchenyi-hegyen tartott május 24-i rendezvényen, valamint a felsőzsolcai és a miskolci ünnepségen is.

A bolgár kultúra napja Felsőzsolcán

A Felsőzsolcai Bolgár Kisebbségi Önkormányzat 2005. május 28-án ünnepelte meg a bolgár kultúra napját. A Bárczay kastély galériájában Plamen Pejkov, a budapesti Bolgár Kulturális Intézet igazgatója nyitotta meg Hriszto Panev bolgár festőművész munkáiból rendezett kiállítást. Az ünnepségen a Söndörgő együttes gondoskodott a jó hangulatról.

Az állófogadáson a felsőzsolcai Pokol Csárdában készült ízletes fogások kerültek az asztalra – ezúton is köszönetet mondunk Nádi Gyula úrnak, az étterem vezetőjének, valamint minden közreműködőnek a szervezésért és az est lebonyolításáért.

Major Ádámné
a Felsőzsolcai Bolgár
Kisebbségi Önkormányzat elnöke

Majális Soroksáron

Május 1-én a Soroksári Bolgár Hagyományörző Egyesület a Soroksári Bolgár Kisebbségi Önkormányzattal együtt részt vett a hagyományos Soroksári majálison,

Новини от Дебрецен

По повод деня на българската култура Българското малцинствено самоуправление в Дебрецен организира изложба на художника Христо Панев в Консерваторията на Дебреценския университет.

Откриването на изложбата бе последвано от концерт с класическа музика, след което за гостите бе даден прием. Дебреценското българско малцинствено самоуправление взе участие и на тържеството по случай 24 май, проведено на хълма Сечени в Будапеща, както и на тържествата в Мишколц и Фелшьожолца. Неделното училище, организирано от самоуправлението, редовно провежда своите занятия.

Ден на българската култура във Фелшьожолца

Българското малцинствено самоуправление във Фелшьожолца отпразнува за трети път от основаването си насам деня на българската култура на 28 май 2005 г. Целта на тържеството е да се запазят културата и обичаите на тукашните българи. То се проведе в обновения замък Барца. Директорът на Българския културен институт Пламен Пейков откри художествена изложба на Христо Панев в галерията на замъка.

Благодарение на търговския аташе Лиана Узунова близо 100-тината участници в тържеството имаха възможност да опитат прекрасни български вина и да чуят информация за качествата им и за винарските региони. За доброто настроение се погрижи оркестър Шьондъоргьо. Блюдата за коктейла бяха подготвени от чарда „Покол“ във Фелшьожолца, за което изказваме

благодарност на нейния шеф г-н Гюла Нади, както и на всички, които съдействаха при организацията и провеждането на вечерта.

Майор Адамне,
председател на Българското
малцинствено самоуправление във
Фелшьожолца

Майски празник в Шорокшар

Българското фолклорно дружество в Шорокшар и местното Българско самоуправление взеха участие на традиционния майски празник в Шорокшар на 1 май т.г., организиран в младежкия лагер на остров Молнар.

В построяните за целта шатри цивилните организации в района, сред тях Българското фолклорно дружество в Шорокшар и Българското самоуп-

правление, бяха подготвили гастрономическа дегустация. Българските представители поканиха посетителите на пригответната на място шопска салата, на кебабчетата и лютеница. Сред тях бе и кметът Ференц Гейгер, който оцени високо опитаните ястия. Сред многобройните изпълнители с кратка програма се представи и танцовият състав Янтра, а след изпълнението си покани очарованите си зрители на танцова къща.

Новини от Българско самоуправление в XIII район

Семеен ден на кръводарителите и ден на детето

На 28 май 2005 г., за пръв път от много години насам, на сцената на голямата поляна на остров Маргит децата имаха възможността да видят българска програма.

Изпълненията на танцовите състави Росица и Янтра бяха съпроводжани от оркестър Фалка Фолк. Настроението бе въодушевено, а вторият танц на детския състав Росица – македонският – пожъна невяротен успех. След едночасова продукция танцьорите от двата състава въвлякоха и зрителите в общо хоро.

Програмата бе осъществена благодарение на подкрепата на Българското малцинствено самоуправление в XIII район и Комисията по образование, култура и спорт към кметството на XIII район.

Фестивал на малцинствата

Малцинствените самоуправлени в района организираха на 4 и 5 юни фестивал на малцинствените култури в XIII район. На 4 юни следобед в Културния център Атила Йожеф кметът на XIII район откри изложба, на която бяха показани носии, картини, книги, списания на малцинствата. Българите представиха по една мъжка и една женска носия от четирите главни етнографски района на България, за които на посетителите бе

предоставена и допълнителна информация. Двама танцьори от Янтра почерпиха гостите с шампанско.

На другия ден, 5 юни, българската шатра на площад Атила Йожеф привлече много посетители. На масата пред шатрата можеха да се видят български съдове в национален стил, покривки, български картини и макет на традиционна селска къща. Питката и шарената сол, сложени също на масата, бързо свършиха. Край шатрата многобройните посетители имаха възможност да опитат кебапчета, лютеница и шопска салата. Програмата започна в 14.00 часа с манифестация на участниците, след което всяко малцинство показа на сцената танците и песните си. В българската програма участваха танцовият състав Мартеница и оркестър Фалка фолк, след което музикантите свириха и пред българската шатра.

Жанет Варга
председател на Българското малцинствено самоуправление в XIII район

На 10 юли 2005 г. в Сент Ищван парк ще се състои българска вечер.

В програмата:
17.30 – детска програма
19.00 – изпълнение на оркестър „Право“ от Бекешчаба

Организаторите канят всички желаещи да посетят проявата!

2005. július 10-én bolgár est lesz a Szent István parkban.

Program:
17.30 gyermekprogram
19.00 a békéscsabai Pravo zenekar műsora

A szervezők mindenkit szeretettel várnak!

ÖNKORMÁNYZATOK

amelyet a Molnár-szigeti Úttörőtáborban rendeztek.

A felállított sátrakban a kerületi civil szervezetek, köztük a Bolgár Hagyományörző Egyesület és a Bolgár Önkormányzat a hagyományoknak megfelelően ételkóstolóval kedveskedtek.

A rengeteg fellépő mellett a Jantra Néptáncgyüttes is kis műsorral kedveskedett a nagyszínpadon, majd a fellépés után táncháza hívta az őket megcsodáló nézősereget.

A XIII. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat hírei

Családi Véraló- és Gyermeknap
2005. május 28-án Margitszigeten a Nagyrét Színpadon sok év után először bolgár műsorral is kedveskedtek a gyerekeknek. A Jantra és a Roszica Néptáncgyüttes előadását a Falkafolk zenekar kísérte. Az egyórás fellépés után a két táncsoport tagjai a nézőket is bevonták a közös horóba.

Nemzetiségi Fesztivál

A XIII. kerületi nemzetiségek fesztiválját 2005. június 4-5-én rendezték meg a kerületi kisebbségi önkormányzatok. Június 4-én délután a József Attila Művelődési Központban Tóth József, a XIII. kerület polgármestere nyitotta meg azt a kiállítást, amelyen a bolgár kisebbség Bulgária 4 fő tájegységéről mutatott be egy-egy női és férfi népviseletet.

Másnap, június 5-én a József Attila téren sok érdeklődőt vonzott a bolgár sátor, amely előtt bolgár népi tányérok, terítők, bulgáriai képek és egy falusi ház makettje volt kiállítva, és kebabcsét, ljutenicát és sopszka salátát kóstolhattott meg a nézősereg. A színpadon a nemzetiségek mutatták be táncaikat és dalaikat. A bolgárokat a Martenica Néptáncgyüttes és a Falkafolk zenekar képviselte.

Mindkét rendezvény a XIII. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat és a XIII. ker. Önkormányzat Oktatási, Kulturális és Sport Bizottsága támogatásával jött létre.

ÖNKORMÁNYZATOK

Testvérvárosok

2005. május 6-án Hamza Gábor, a Hajdú-Bihar megyei Hajdúsámson polgármestere és Petar Dulev, a bulgáriai Belene város polgármestere együttműködési és testvérvárosi megállapodást írt alá. A két hasonló lélekszámú város megállapodásának legfőbb pontjai a kulturális kapcsolatok felvételét, kereskedelmi, gazdasági és idegenforgalmi együttműködést, civil és sportszervezetek és oktatási intézmények közötti kapcsolatfelvételt foglalják magukba.

XV. kerület

A XV. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat 2005. június 3-án kiállítást rendezett Maja Kalcseva fotóművész rodopei képeiből a Kozák téri Közösségi Házban. A jó hangulatú rendezvényen a résztvevők nagy élvezettel fogyasztották a bolgár pitkát (ünnepi kenyeret) és kalácsot.

A Jantra Néptáncegyüttes fellépései

Május 29-én, vasárnap a Belvárosi Nyári Fesztiválon lépett fel a Jantra Táncegyüttes, valamint Canka Marinova és Pavlin Szlavcsev. A Kisebbségek Ünnepeén a lengyelek, a románok, a szlovákok, a szerbek, a cigányok, a ruszinok, a németek és a görögök is képviseltették magukat.

Június 5-én, vasárnap a "Borsodi Fonó" Nemzetközi Folklorfesztiválon szerepeltek a Jantra táncosai. A diósgyőri várban megrendezett nagyszabású nemzetközi folklorfesztivál az évek során igazi, színes népnepéllé teljesedett, a rendezvényen fellépett a Ghymes zenekar és a Boban Markovic Orchestar is.

Побратимени градове

Габор Хамза, кмет на Хайдушамшон, област Хайду-Бихар, и Петър Дулев, кмет на Белене, подписаха на 6 май т.г. споразумение за побратимяване и сътрудничество между двата града. Сред основните моменти на споразумението между двете селища, които имат приблизително един и същ брой жители (около 14 000), са включени задачи за разра-

шевица или ръчно изработен орнамент. Проявата премина в много добра обстановка, а българският елемент бе подсилен с поднесените домашно направени питка и козунак.

Изяви на танцов състав Янтра

Танцовият състав Янтра взе участие на Летния фестивал в

ботване на общи конкурсни проекти, за сътрудничество в областта на културата, търговията, стопанството и туризма, за обмяна на опит в сферата на градското стопанисване и благоустройство, за създаване на контакти между обществени и спортни организации и образователни институции. В отговор на настоящата си визита в България Хайдушамшон ще посрещне делегацията от град Белене на празника на града на 28 август.

Белварош на 29 май, неделя, заедно с Цанка Маринова и Павлин Славчев. На Празника на малцинствата се представиха още поляци, румънци, словаци, сърби, цигани, русини, немци и гърци.

XV район:
Фотоизложба

Българското самоуправление в XV район организира изложба на българската фотография Мая Калчева в Културния дом на площад Козак. Красиво кашираните фотографии пресъздават сцени от живота и природата на Родопите, като всяка от тях е допълнена с изящна родопска

Танцьорите на Янтра се представиха и на Международния фолклорен фестивал „Боршо-ди фоно“. Внушителният международен фестивал, организиран вече години наред в крепостта Диошдбор, днес се е превърнал в пълноцветно народно увеселение. Тази година в програмите взеха участие такива известни изпълнители като оркестър Гимеш и оркестърът на Бобан Маркович.

Лагер във Фертьод

Танцовият състав Янтра ще организира и тази година традиционния летен лагер, на който ка-ни всички младежи, които се интересуват от българските танци, народна музика и обичаи. Лагерът ще се проведе от 27 юни до 3 юли във Фертьод, осигурени са нощувки в ученическо-то общежитие във Фертьод и хранене три пъ-ти дневно. Както и през изминалите години ще има часове по танци и по пеене. Лагерът ще завърши с триденен фестивал. Повече инфор-мация на тел. 2164210 от Теодора Иванова.

БУЛФЕСТ ЛЯТО Фолклорен фестивал

Програма

Хедкьо – 1 юли 2005, петък, 20.00 часа
В програмата участват танцовите състави Росица и Янтра, както и танцовите състави на банатските българи Палученка и Бешеновенка.

Фертъод – 2 юли 2005 (събота), 19.00 часа
Гала-концерт в градината на ресторант Гранатош

В програмата участват танцовите състави Росица и Янтра, танцовите състави на банатските българи Палученка и Бешеновенка и оркестър Зеус. Ще има и изненада!

Шопрон – 3 юли 2005, неделя, 19.00 часа
Централен площад
В програмата участват танцовите състави Росица и Янтра, танцовите състави на банатските българи Палученка и Бешеновенка и оркестър Зеус.

Очакваме всички, които се интересуват!
Повече информация на тел. 216-4210.

Лагер в Равда

Мили деца! И тази година организираме тра-диционния лагер в Равда. Очакваме всички де-ца от 10 до 20 юли 2005 г. на обичайното място, в чист и уреден хотел.

Тъй като време не остана, обадете се час пос-коро на телефони:

2166560 – Мария Тютюнкова
0630-9068451 – Милка Христова

TÁBOR

TÁBOR FERTŐDÖN

A Jantra Néptáncgyűttes idén is megszer-vezi hagyományos nyári táborát, amelyre sok szeretettel várnak minden a bolgár néptánc, népzene és néprajz iránt érdeklő-dő fiatal. A tábor 2005. június 27-július 3. között kerül megrendezésre Fertődön, a szállás a fertői kollégiumban lesz, napi háromszori étkezés biztosított. Az elmúlt évekhez hasonlóan lesz néptánc- és énekek-tatás. A tábor háromnapos rendezvénysoro-zattal zárul. A részletekkel kapcsolatban Ivanova Teodóra ad felvilágosítást a 216-4210-es telefonszámon.

BULFEST NYÁR Folklórfesztivál

Helyszínek és időpontok:

Hegykő –

2005. július 1. (péntek) 20.00 óra
A műsorban fellép a Roszica és a Jantra néptáncgyűttes, valamint a bánáti bolgár Palucenka és Bisnuvenka táncgyűttes

Fertőd –

2005. július 2. (szombat) 19.00 óra
GÁLAEST a Gránátos étterem kertjében
A műsorban fellép a Roszica, a Jantra nép-táncgyűttes, valamint a bánáti bolgár Palucenka és Bisnuvenka táncgyűttes és a Zeusz zenekar + meglepetés

Sopron – Fő tér

2005. július 3. (vasárnap) 19.00 óra
A műsorban fellép a Roszica, a Jantra nép-táncgyűttes, valamint a bánáti bolgár Palucenka és Bisnuvenka táncgyűttes és a Zeusz zenekar

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!
További információ a 216-42-10-es telefon-számon.

Tábor Ravdán

Kedves gyerekek! Idén is megszervezzük a hagyományos táborát Ravdán. Szeretettel várjuk minden gyereket 2005. július 10-20. között a megszokott helyen, tiszta, kulturált szállodában.

Mivel az idő nagyon sürget, minél hama-rabb jelentkezettek a következő telefon-számokon:

216-65-60 (Tyutyunkov Mária) és 06-30-9068451 (Hrisztova Milka).

TALÁLKOZÓ

A Bolgár Média Első Világtalálkozóját

2005. május 23-25. között tartották meg Szófiában.

A Bolgár Távirati Iroda, a találkozó főszervezője több célt kívánt megvalósítani e rendezvényvel:

- a különböző országokban élő bolgár közösségek képviselőinek objektív és aktuális információkat kívánt nyújtani a bulgáriai eseményekről,
- a bolgár társadalomnak tájékoztatást kívánt nyújtani a külföldi bolgár médiáról és a külföldön élő bolgár közösségek problémáiról,
- professzionális és konstruktív párbeszédet kívánt elindítani az újságírók, médiaszakértők és EU-s tisztségviselők között,
- meg kívánta teremteni egy bolgár információs portál elindításának az alapjait.

A 24 országból több mint 55 bolgár média képviselőjében érkezett újságírók megvitatták a Bulgáriáról a világban kialakult képet és bírálták a politikusokat, hogy nem fordítanak elegendő figyelmet a külföldön élő bolgárokra.

A küldöttek támogatták a Bolgár Média Szövetsége megalapításának ötletét, amelynek elnöke Makszim Mincsev, a Bolgár Távirati Iroda vezérigazgatója lesz. A nonprofit szövetségnek minden tömegtájékoztatási eszköz tagja lehet. A szövetség céljai: újságírók és hírek cseréje (a bolgár információs portál létrehozásával), valamint találkozók, szemináriumok és más fórumok szervezése.

Magyarországról Genát Andrea, a Bolgár Hírek főszerkesztője vett részt a fórumon.

Първата световна среща на българските медии

Между 23 и 25 май 2005 г. се проведе в София Първата световна среща на българските медии.

Темата на срещата бе „Българските медии и европейските отговорности на България“. Обедняващата идея на работните заседания бе отговорността на медиите при информирването на публиките за европейските реалности и за запазването на националната идентичност в рамките на обединена Европа.

С тази среща като инициатор БТА си постави няколко цели:

- представителите на българските общности по света да получат обективна и актуална информация за събитията в България и приоритетите в управлението на страната.
- българската общественост да научи повече за българските медии в чужбина и реалните проблеми на нашите общности там
- да се състои професионален и конструктивен диалог между журналисти, медийни експерти и евро-чиновници
- да се постави началото на световен BG-информационен пул.

Световната среща на българските медии за първи път обедини представители на български вестници, списания, радио, телевизии, електронни издания от чужбина и в България.

На първия по рода си форум представители на повече от 55 български печатни и електронни медии от 24 държави обсъждаха имиджа на България по света и разкритикуваха политиките, че не обръщат достатъчно внимание на сънародниците си зад граница. Идеята за създаване на Асоциация на българските медии по света беше подкрепена от делегатите на Първата световна среща на българските медии.

Председател на организацията ще бъде генералният директор на БТА Максим Минчев, а сред нейните учредители са Мирослав Боршош,

Светлана Шаренкова, Евгени Станчев, Георги Коритаров. Асоциацията на българските медии по света е сдружение с идеална цел, в което ще може да членува всяко от средствата за масово осведомяване.

Сред целите му са: обменът на журналисти и новини (чрез създаването на български информационен пул), както и организирането на срещи, семинари и други форуми.

Представители на излизания зад граница вестник „Будилникъ“ предлагат асоциацията да бъде регистрирана и от ЮНЕСКО.

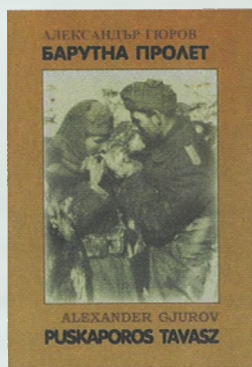
От Унгария във форума участва Андреа Генат, главен редактор на в-к „Български вестни“. Важен резултат от срещата е също и създаване на много контакти, които могат да бъдат полезни не само за вестника, но и за цялата българска общност в Унгария.

Барутна пролет

60 г. от края на Втората световна война и на участието на Българската армия на територията на Унгария

На 6 юни в парадната зала на Военноисторическия музей в Будапеща се състоя премиера на книгата на Александър Гюров „Барутна пролет“, издадена тази година от българското издателство „Балкани“ на два езика. Тържеството бе стегнато, дисциплинирано и тържествено, както подобава на една военна институция. Сред официалните гости бяха Димитър Бузеков, военен аташе на България, както и военните аташета на Украйна и Сърбия и

Черна гора. Специален гост бе и българският ветеран, военен инженер, офицер от запаса Никола Рухчев, български военен командир, взел участие във Втората световна война и боевете на територията на Унгария.

Залата бе украсена с българското и унгарското знаме, а тържеството започна с изпълнението на националните химни на двете страни.

Книгата бе представена от главния директор на музея, генерал майор д-р Йожеф Ференц Холо, който говори с топли думи за автора на изследването Александър Гюров и цялостната му досегашна дейност. Той заяви, че книгата „Барутна пролет“ е послание към днешния ден, тя говори за войната от позиция-

та на обикновения човек.

Особена заслуга на изданието е публикуваният пълен списък на погребаните на унгарска земя български войници и офицери – работа, която е отнела близо десет години на автора, за да събере и анализира крайно разпиляните, непълни и неточни, понякога противоречиви документи и извори. В същото време авторът е спрял внимание и на твърде интересните човешки съдби, за които документите разказват.

Документалният снимков материал, събран от автора по време на изследването, бе подреден в изложба, проследяваща пътя на I Българска армия и контактите ѝ с местното население по време на войната. Тези няколко месеца са важен момент от взаимоотношенията и приятелските връзки между двата народа, колкото и парадоксално да звучи на пръв поглед такова изявление за две страни, които се намират в състояние на война помежду си.

След това думата бе дадена на ветерана от войната, запасен офицер Никола Рухчев, представител на българското министерство на отбраната, който в същото време е и редактор на книгата. Заедно със своя взвод 20-годишният млад офицер остава след края на войната, за да почисти унгарската земя от мините и смъртта.

Тържеството завърши с взаимно награждаване. От българска страна на генерал майор д-р Йожеф Ференц Холо бе връчен паметен медал по случай 60 годишнината от завършването на Втората световна война. От унгарската страна бяха връчени отличия на българския военен аташе Димитър Бузеков, на ветерана Никола Рухчев и на автора Александър Гюров.

KÖNYV

Puskaporos tavasz

60 éve ért véget a II. világháború, amelyben Magyarország területén harcolt az I. Bolgár Hadsereg

Június 6-án a Hadtörténeti Intézet és Múzeum Dísztermében mutatták be Alexander Gjurov Puskaporos tavasz című, nemrégiben megjelent kétnyelvű könyvét. A rendezvényen megjelent Dimiatr Buzekov, a Bolgár Nagykövetség katonai attaséja, valamint az ukrán és a szerbia-montenegrói katonai attasé is. Az esemény díszvendége Nikola Ruhcsev háborús veterán, tartalékos tiszt volt, aki a II. világháborúban részt vett a magyarországi harcokban. A könyvet dr. Holló József Ferenc vezérőrnagy, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum főigazgatója mutatta be, aki meleg szavakkal beszélt Alexander Gjurov kutatásáról és egész eddigi tevékenységéről. Kiemelte, hogy a könyv, amely üzenet a mának, a háború bemutatása az átlagember nézőpontjából, tartalmazza a magyar földön elesett katonák teljes listáját.

A fényképanyagból, amelyet a szerző kutatómunkája során összegyűjtött, egy kiállítást is rendeztek a könyvbemutatóra. A fényképek végigkövetik az I. Bolgár Hadsereg útját, és bemutatják a katonák és a helyi lakosság kapcsolatát a háború idején.

Nikola Ruhcsev háborús veterán, aki a bolgár Honvédelmi Minisztériumot képviselte a rendezvényen, egyben a könyv szerkesztője is.

Az ünnepség végén a bolgár fél emlékérmét adományozott dr. Holló József Ferencnek a II. világháború befejeződésének 60. évfordulója tiszteletére, a magyarok pedig Dimitar Buzekov katonai attasét, Nikola Ruhcsevet és Alexander Gjurovot tüntették ki.

ISKOLA

Véget ért a tanév a Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskolában és Gimnáziumban

A budapesti Bolgár Iskola oktató-nevelő tevékenysége az Európai Unió oktatáspolitikai stratégiáját és prioritásait követi.

Bulgária EU-csatlakozásának szentelt tevékenységek

Az iskola integrációja az európai oktatáspolitikai keretein belül nemcsak a tanterv és a tananyag segítségével kerül megvalósításra, hanem olyan konkrét tevékenységek és kezdeményezések által is, amelyek tanulóink EU-s ismereteit bővítik.

Az Az Buki bolgár oktatási és tudományos folyóirat 2005. évi 17. számában megjelent egy cikk a Bolgár Iskolában április 22-én megrendezett „Mit tudunk Bulgáriáról és Magyarországról” című vetélkedőről. A vetélkedőn a Bolgár Iskolai diákjai mellett a VIII. kerületi Somogyi Béla utcai Általános Iskola V., VI., VII. és VIII. osztályos diákjai vettek részt. Ezzel az iskolával, amelynek épületében a II. világháború előtt a bolgár iskola is helyet kapott, a Hriszto Botev Általános Iskola és Gimnázium két éve nagyon jó kapcsolatokat ápol. A házigazdák csapatai bolgár hegyek (Rila, Pirin, Balkán, Vitósa), a vendégek magyar folyók (Maros, Sió, Ipoly Tisza) neveit választották maguknak.

A vetélkedő két szakaszból állt. Az elsőben Bulgária és Magyarország történelmével, a

Завърши учебната година в БУСЕУ „Христо Ботев“

С цялостната си учебно – възпитателна дейност Българо-унгарското средно езиково училище „Христо Ботев“ следва стратегиите и приоритетите на образователните политики на Европейския съюз.

Образователните политики на ЕС са ключови за развитието на икономиката в рамките на общността. Именно затова Европейският съюз отделя толкова много внимание за тяхното прилагане не само в собствените си страни, а и в тези, чието присъединяване е предстоящо. Целта на образователните политики на ЕС е подготовката на млади хора, които да притежават много високи умения, позволяващи им да се реализират в една икономика, базирана на знанието. В тази връзка акцентите се поставят върху изграждане на умения за боравене с новите информационни технологии, върху чуждоезиковото обучение и не на последно място върху комуникативните умения на учениците, които предполагат толерантност и уважение към „другия“; т. е. към различния от нас по отношение на език, религия, традиции.

Дейности, посветени на присъединяването на България към Европейския съюз

Интеграцията на училището в рамките на европейските образователни политики се осъществява не само чрез учебните планове и програми, но и чрез конкретни дейности и инициативи, които разширяват познанията и представите на нашите ученици за Европейския съюз.

Боряна Петкова: Децата на България и на Унгария заедно към европейското бъдеще (по вестник „Аз Буки“)

В Будапеща децата на две култури – българската и унгарската – се срещнаха, за да покажат знанията си както едни за други, така и за Европейския съюз, и по този начин да приветстват предстоящото подписване на Договора за присъединяване на България към Европейския съюз. На 22 април в централното си фойе Българо-унгарското средно езиково училище „Христо Ботев“ под патронажа на съпругата на посланика на Република България в

Унгария г-н Димо Гяуров – г-жа Нивелина Гяурова организира викторина на тема „Какво знаем за България и за Унгария“: Заедно с учениците на БУСЕУ, за специални гости и участници бяха поканени ученици и учители от основно училище „Бела Шомоди“, с което българското училище поддържа активни приятелски отношения от две години. Повод за топлите отношения е дал фактът, че българското училище се е помещавало в сградата на унгарското преди Втората световна война. Във викторината успоредно мериха знания четири български и четири унгарски отбора, всеки от по три деца от V, VI, VII, VIII клас. Домакините бяха избрали имена на български планини: Рила, Пирин, Балкан, Витоша,

а гостите на родни реки: Марош, Шио, Ипой, Тиса. Въпросите бяха разделени в два кръга. В първия кръг всеки отбор отговаряше на осем от общо 64 въпроса от област история, съответно на България и на Унгария, а във втория – на 56 въпроса, свързани с географията и културата на двете страни. Журито беше осемчленно, състоящо се от четирима унгарски и четирима български учители, възглавявано от г-жа Гизела Калицова, председател на Българското самоуправление на VIII район „Йожефварош“ в Будапеща, където се намира училище „Бела Шомоди“.

Събитието беше открито от директора на Българо-унгарското училище г-жа Румяна Парцова, която поздрави гостите с добре дошли на този празник на знанието, който в пълна степен отговаря на мотото на училището „Знанието е сила“. Викторината е третата инициатива през април (след българска фолклорна среща и спортен празник), която се посвещава на присъединяването към Европейския съюз. След нея бе дадена думата на директора на училище „Бела Шомоди“ г-н Шандор Варга, който сподели, че унгарските отбори усилено са се готвили за проявата през последните два месеца и че унгарското училище е гордо, че с участието във викторината може да сподели и отпразнува такъв важен за България момент – подписването на Договора за присъединяване към Европейския съюз.

Абитуриентски бал на Випуск 2005

На 5 май 2005 се проведе тържественото изпращане на зрелостниците на БУСЕУ „Христо Ботев“: Анет Гецова, Анита Бекаши, Боряна

Сидерова, Калман Комоли, Николета Бондева, Петра Владова, Петра Фишер, Рита Дубовицки, Силвия Коломпар и Цветомир Черкезов. С много обич и вълнение учениците от 11 клас ги поздравиха с празнична програма.

Трогателен беше „последният валс“ на дванадесетокласниците по хореография на Лили Зафирова. Заедно с тях съ-

преживяха празника им учители, родители и съученици.

Зрелостниците споделят Петра Владова: Без БУСЕУ нямаше да преоткрия страната на моите корени

Смятам, че езикът е единственото средство, чрез което човек може да се докосне и да разбере културата на един народ. Без БУСЕУ нямаше да мога да преоткрия страната на моите корени, да усетя вълшебната мистика на българската музика, да прозра ценностите в българската литература, да премина през българската хроника, с която станах част от българското настояще. В БУСЕУ аз се сдобих с богатството на две култури, които не само разшириха моя кръгзор, но и ме превърнаха в космополитен човек – нещо толкова важно днес в обединяваща се Европа. От БУСЕУ получих не само една широка основа, но и една безкрайна любов към всяка една от изучаваните дисциплини, благодарение на чудесните учители. Тяхната непосредственост и отзивчивост превърщаха училищната атмосфера в семейна и уютна среда. През дванайсетте години, прекарани тук, се привързах към БУСЕУ и раздялата ми с него ще бъде болезнена.

másodikban a két ország földrajzával és kultúrájával kapcsolatos kérdésekre kellett válaszolniuk a tanulóknak. A nyolctagú zsűriben a két iskola négy-négy tanára kapott

helyet, a zsűri elnöke Kalicova Gizella, a Józsefvárosi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat elnöke volt.

A vetélkedő megnyitóján először Rumjana Parcova, a Bolgár Iskola igazgatója köszöntötte a jelenteket, majd Varga Sándor, a Somogyi Béla Általános Iskola igazgatója mondta el, mennyire örülnek, hogy részt vehetnek ezen a vetélkedőn, amellyel Bulgária EU-csatlakozási szerződésének aláírását ünneplik meg.

A 2005-ben végzetek ballagása

2005. május 5-én tartották meg az idén érettségiző XII. osztályosok ballagását. A végzősöknak a XI. osztályosok ünnepi műsorral kedveskedtek. A 10 érettségiző egy keringőt adott elő, amelyet Lili Zafirova tanított be. Az ünnepségen az iskola tanárain és diákjain kívül a végzősök szülei is részt vettek.

ISKOLA

A Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnázium

(1062 Bp., Bajza utca 44, tel: 474 05 37) felvételt hirdet 2005. szeptemberében induló nyelvi előkészítő osztályába a 8. osztályt idén befejező gyerekek számára.

A előkészítő osztályba felvételi nincs, a beiratkozás feltétele a 8. osztály elvégzését igazoló bizonyítvány. Az előkészítő osztályba a beiratkozás határideje: 2005. július 30.

Az előkészítő osztályban intenzív, heti 18 órás bolgár nyelvtanítás folyik. Heti 4 órában anyanyelvi lektor segítségével gyakorolhatják a tanulók a nyelvet. Az oktatás modern nyelvi laborban folyik. Ezen kívül a diákok magyar nyelvet és irodalmat, matematikát, információs technológiákat, testnevelést, tömegsportot, ének-zenét, és rajzot tanulnak. A számítástechnika oktatása tanulónként egy-egy korszerű számítógéppel ellátott teremben zajlik.

Az előkészítő osztály nyelvi alapvizsgával zárul. Az osztály sikeres elvégzése után a diákok 4 osztályos, kéttannyelvű gimnáziumunkban felvételi nélkül folytathatják tanulmányaikat. 9. osztálytól a bolgár mellett 2 idegen nyelvet (angol, német vagy olasz) tanulnak. A bolgár nyelvű tantárgyakat anyanyelvi tanárok oktatják.

Iskolánkban kizárólag maximum 13 fős osztályok vannak, az előkészítő osztály létszáma a nyelv eredményes elsajátítása érdekében ennél alacsonyabb. Iskolánkra a családias hangulat, a pedagógusok fokozott odafigyelése, törődése és az aktív közösségi élet jellemző.

Szeretettel várunk mindenkit a belvárosban, kellemes, nyugodt környezetben található, gyönyörű, szecessziós stílusú iskolánkban, aki szeretne az elterjedtebb európai nyelvek mellett egy ritka, érdekes nyelvet is megtanulni és egy csodálatos országot megismerni!

Az előkészítő osztályba felvételt nyert diákok kedvezményesen vehetnek részt iskolánk nyári táborában a bolgár tengerparton.

**A „Hriszto Botev” Bolgár-Magyar
Általános Iskola és Gimnázium**

felvételt hirdet a 2005/2006 tanévre a következők szerint:

Óvoda 3-6 éveseknek (egész napos) – zene- és táncképzés, úszás.

Iskolai előkészítő – egész napos tanítás, heti 12 óra bolgár nyelv, matekóra, énekóra, 2 rajzóra, 3 óra testnevelés. Az előkészítő osztály a bolgár nyelv elsajátítására nyújt lehetőséget és bizonyítvány kiadásához vezet.

Első osztály – fakultatívan választható tánc- és zeneóra, vallásóra, úszás.

Előkészítő a befejezett 8. osztály után, intenzív bolgár tanítással – heti 18 óra, új információs technológiák alkalmazására orientált bolgár nyelvtanítás, továbbá angol nyelv.

Az osztály bolgárnyelv-vizsgával végződik.

A tanulók a gimnázium 9. osztályában folytatják tanulmányaikat.

Gimnázium – 4 éves, idegen nyelvek (angol, német, olasz), információs technológiák és turizmus elsajátítására orientált képzés, továbbá fakultatívan választott általános tantárgyak tanítása az érettségi előírásoknak megfelelően. Az érettségi vizsgák letétele a bolgár és a magyar követelmények szerint történik.

Az érettségizők bolgár és magyar nyelvű bizonyítványt kapnak, amelyet a Bolgár Köztársaság és a Magyar Köztársaság egyaránt elismer.

A Bolgár Oktatási Minisztérium minden évben 400 államilag finanszírozott, teljes képzésre szóló férőhelyet biztosít a felsőoktatási intézményekben a külföldön élő bolgár közösségek diákjai számára.

Felvétel minden más osztályba is lehetséges – fakultatívan választható tánc- és zeneképzés, vallás, sport, néprajz, folklór.

A képzés teljes időtartamában egyenértékűen tanítanak bolgár nyelvet és irodalmat, valamint magyar nyelvet és irodalmat az érvényben lévő közoktatási rendelkezések és az iskola státusza alapján. Némely tantárgyat magyarul tanítják – magyar földrajz, magyar történelem, turizmus, valamint a tantárgyak kétnyelvű elsajátítását elősegítő terminológia.

Az iskola interaktív tanítási módszereket alkalmaz, olyanok mint „Elektronikus

ABC könyv", angol gyerekeknek, TOEFL vizsgára felkészítés és üzleti angol. A szokásos nyári táborok és tengerparti táborok szervezése nyelvtanulási célból történik, az egyéb iskolákkal való együttműködés pedig az egyéni és csoportos készségek fejlesztését szolgálja.

Az iskolai előkészítőre, a 8. osztály utáni előkészítőre és a 9. osztályra való jelentkezés határideje a Magyar Oktatási Minisztérium által megszabottal egyezik meg.

Érdeklődni az iskola telefonszámain lehet:

474 05 36, 474 05 37, E-mail: buseu@freemail.hu

2005. július 1-jétől számos információ elérhető az iskola új honlapján is:

www.buseu.hu

Parcova Romyana
„Hr. Botev” Magyar-Bolgár Általános
Iskola és Gimnázium igazgatója

**Българо-унгарското средно езиково училище
„Христо Ботев“ – град Будапеща
ще извърши следния прием за учебната 2005 / 2006 година:**

Детска градина (за деца от 3 до 6 години) – целодневен график, обучение по музика и хореография, плуване

Подготвителен клас – преди I клас – целодневен график на обучение

обучение по български език – 12 часа седмично, математика, музика, изобразително изкуство – 2 часа, физическо възпитание и спорт – 3 часа седмично.

Класът дава възможност за овладяване на български език и се завършва с удостоверение

I клас – избираема подготовка по хореография, музика и религия, плуване

Подготвителен клас с интензивно изучаване на български език – (след завършен VIII клас)

18 часа седмично по български език, ориентиран към прилагане на нови и информационни технологии в обучението, английски език

Класът се завършва с годишен изпит по български език.

Учениците продължават обучението си в IX клас на гимназиалния етап.

IX клас – 4 годишен курс на обучение с насоченост към изучаването на чужди езици (английски, немски или италиански език), информационни технологии и туризъм, подготовка по избираеми общообразователни предмети предвид изискванията за полагане на матура. Зрелостните изпити се полагат по българските и унгарските изисквания.

Зрелостниците завършват с диплома на български и унгарски език, която се признава в Република България и Република Унгария.

Ежегодно Министерството на образованието и науката на Република България, осигурява 400 места, субсидирани от държавата, за приемане на студенти от българските общности в чужбина за пълен курс на обучение в държавните висши училища.

Прием във всички останали класове – избираема подготовка по хореография, музика и религия, спорт, етнография и фолклор.

В цялостния курс на обучение се изучават равнопоставено български и унгарски език и литература по съответните образователни изисквания и съгласно статута на училището. Преподават се и предмети на унгарски език, география на Унгария, история на Унгария, туризъм, както и терминология за подпомагане усвояването на предметите на двата езика.

В училището се прилагат интерактивни методи на обучение: „Електронен буквар“, английски език за децата, TOEFL, бизнес-английски език.

Провеждането на зелено училище и морски лагер в България има езикова насоченост, а сътрудничеството с други училища по проекти цели развитие на индивидуалните способности и уменията за работа в екип.

Сроковете за подаване на документи за подготвителен клас (след завършен VIII) и IX клас са съгласно графика на Министерството на образованието на Република Унгария.

Справки и информация на телефоните на училището: 474 05 36, 474 05 37, E-mail: buseu@freemail.hu

От 1 юли 2005 г. разнообразна информация на новата web страница на училището : www.buseu.hu.

Директор на БУСЕУ“Христо Ботев“
Румяна Парцова

KULTÚRA

Kiállítások

Gendova Miroljuba és Szárencsev károly

A Gendova Miroljuba és Szárencsev Károly képeiből rendezett kiállítás július 31-ig tekinthető meg a XII. kerületi Polgármesteri Hivatal épületének I. emeletén.

A kiállítást, amelyet a XII. kerületi Polgármesteri Hivatal, a kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat és a Bolgár Kulturális Fórum szervezett meg, dr. Doncsev Tosó, a Bolgár Kulturális Fórum tiszteletbeli elnöke nyitotta meg június 7-én.

Ruszev Roszen

A Bolgár Kulturális Intézetben június 14-én került sor Ruszev Roszen PRIMAVERA című kiállításának megnyitójára. A kiállítás a Terézvárosi Bolgár Önkormányzat támogatásával jött létre. A művész munkáit Kéri Imre Munkácsy-díjas festő- és grafikusművész mutatta be.

Bolgár filmek

Budapesten

Június 10. és 12. között az Örökmozgó moziban megrendezett bolgár filmhétvégén a legújabb bolgár filmeket mutatták be. A megnyitón részt vett Sztanimir Trifonov, az *Elhamvadás* c. film rendezője is.

A filmhétvége jó reklámja miatt viszonylag sok néző látta a filmeket. A legnagyobb érdeklődés az *És lejött hozzánk az Úr* (rendező: Petar Popzlatev), valamint a *Mila a Marsról* (rendező: Zornica Szofija) című filmeket kísérte.

Изложби

Миролюба Гендова и Карой Саренчев

Платната на Миролюба Гендова и Карой Саренчев ще бъдат изложени до 31 юли в сградата на кметството на XII район на Будапеща (1126 Будапеща, бул. Бьосьормени“ 23-25, I етаж; изложбата е отворена в приемните дни на Кметството: понеделник 13-17.30, сряда 8-16.00, петък 8-12.30).

Изложбата бе открита на 7 юни от д-р Тошо Дончев в качеството му на почетен председател на Български културен форум и е организирана от Кметството в XII район, Българското малцинствено самоуправление в района и Български културен форум.

Росен Русев

На 14 юни в Българския културен институт бе открита изложбата ПРИМАВЕРА на Росен Русев. Тя е организирана с подкрепата на Българското самоуправление в VI район. Творчеството на българс-

кия художник бе представено от художника график Имре Кери, носител на наградата „Мункачи“. Изложбата може да бъде посетена до средата на месец юли.

Български филми в Будапеща

От 10 до 12 юни в кино Йорькомозго се проведе уикенд на българския филм. Бяха прожектирани най-новите български филми, повечето с награди от Варненския филмов фестивал 2004. На откриването присъстваха режисьорът Станимир Трифонов („Изпепеляване“), директорът на Националния филмов център проф. д-р Арександър Грозев и Мила Петкова. В края на първия филмов ден с тях се проведе разговор за българското кино – неговите постижения и тенденциите, които могат да се открият в него в наши дни. От унгарска страна в дискусиата участва Иван Форгач от Унгарския филмов институт, организатор на проявата и един от добрите познавачи на българското кино в Унгария. (Негова статия за българското кино можете да прочетете в най-новия брой на Хемус, който ще бъде разпратен на абонатите в края на м. юни.) Добрата реклама на филмовата седмица в унгарските програмни издания осигури една сравнително задоволителна посещаемост на някои от филмите. Най-голям интерес предизвикаха режисьорския вариант на филма „И Господ слезе да ни види“ (режисьор Петър Попзлатев, награда за най-добър режисьор на Варненския фестивал) и „Мила от Марс“ на младата режисьорка Зорница София. Сред подбора бе селектиран и един документален филм „Георги и пеперудите“, също носител на редица домашни и международни награди.

Унгарска авиокомпания за евтини полети иска да работи в България

Унгарската авиокомпания WIZZ Air е заявила интерес да работи на българския пазар. Информацията е потвърдена от унгарския министър на икономиката и транспорта, съобщил вицепремиерът Николай Василев. Той участва в дискусиа „Транспорт и туризъм – силно партньорство“ в столичния хотел „Кемпински-Зографски“.

Българското министерство е дало положителен отговор и предстоят процедури по легализация на компанията.

Според министър Василев първите евтини полети от София към други дестинации се очакват още през тази година. Компанията е първата от авиокомпаниите, които предлагат евтин превоз и целят привличането на пътници, които не са ползватели на този вид транспорт. Правителството ни се опитва да привлече и други евтини авиопревозвачи у нас, каза вицепремиерът.

Новият терминал и писта на „Летище София“ трябва да бъдат завършени до началото на септември 2005 г. Те са проектирани за 2,5 млн. пътници до 2020 година. Площта на новия терминал е над 56 декара, а разгънатата площ на паркингите - около 50 декара, обяви още Николай Василев. Според вицепремиера терминалът ще достигне капацитета си преди края на това десетилетие. Разширение ще има и на летищата във Варна и Бургас, но не по-рано от 2008 година, каза вицепремиерът. Към момента в Испания се тества системата на ръкавите за „Летище София“; а в Португалия се произвежда системата за багаж.

(по информация на dnes.bg)

Почина Гена Димитрова

Оперната прима Гена Димитрова почина на 11 юни 2005 г. в Милано, където певицата е била на лечение.

Гена Димитрова е родена на 6 май 1941 г. в село Беглеж, Плевенско. През 1965 г. завършва Музикалната академия, вокален факултет при проф. Христо Бръмбаров. Певицата изгрява на родна сцена на 27 декември 1967 г., когато оперното ръководство ѝ поверява трудната партия на Абигейл в премиера на „Набуко“ на Софийската опера. От началото на 80-те Гена триумфира из цял свят. Гастролирала е в най-големите оперни сцени по света – Миланската „Ла Скала“, „Ковънт гардън“, Парижката национална опера, „Метрополитен“ в Ню Йорк, Лондон, Виенската „Щатсопера“ и др., където ѝ партнират най-добрите певци, диригенти и режисьори.

Носител е на множество награди, сред които Голямата награда „Джакомо Пучини“ за цялостно творчество.

Гена Димитрова ще бъде погребена в България, каквото е било нейното желание.

**A Wizz Air 2005.
септември 18-тől
fapados járatot indít
Budapestről Szófiába!**

От 18 септември 2005 г.
Wizzair ще има полети
Будапеща София!

HÍREK

Egy magyar fapados légitársaság Bulgáriában is szeretne működni

A magyar WIZZ Air légitársaság a bolgár piac iránt is érdeklődik. A bolgár miniszterium beleegyezését adta, így hamarosan megkezdődhet a társaság bulgáriai bejegyzése. A WIZZ Air az első fapados légitársaság, amely Bulgáriára is kiterjeszti tevékenységét. A bolgár kormány szeretne más olcsó légitársaságokkal is tárgyalásokat kezdeni. A szófiai repülőtér új terminálja 2005 szeptemberében lesz kész. A várnai és a burgaszi repülőtér is meg fogják nagyobbítani, de csak 2008 után.

Elhunyt Gena Dimitrova

2005. június 11-én elhunyt Gena Dimitrova operaénekesnő. Gena Dimitrova 1941. május 6-án született a Plevén környéki Beglezs faluban. 1965-ben végezte el a Zeneakadémiát, és első nagy sikerét 1967-ben érte el a Nabucco című opera Abigéljének szerepében a Szófiai Operaház színpadán. A 80-as évek elejétől bejárta az egész világot, vendégszerepelt többek között a milánói La Scala, a londoni Covent Garden, a Párizsi Operaház, a New York-i Metropolitan és a bécsi Staatsoper színpadán.

Gena Dimitrovát utolsó kívánsága szerint Bulgáriában temetik el.

**A Bolgár Kulturális Fórum
2005. szeptember 1-ig
meghosszabbította a pályázatok
leadásának határidejét a
gyermek- és ifjúsági
műfordítópályázatra.**

HÍREK BULGÁRIÁBÓL

3 millió leva kellene a szófiai utcanévtáblák kicserélésére

Legalább 3 millió leva szükséges a szófiai utcanév- és intézményeken elhelyezendő új, cirill és latin betűs névtáblák kicserélésére. Ez legkorábban két év múlva lesz megvalósítható. Szófiában több mint 4000 utcában kell új táblákat felszerelni.

Bulgáriába kerül a Balkán-félszigetre áramló beruházások 30%-a

2004-ben Bulgáriában valósult meg a közép-és kelet-európai beruházások 10%-a és a balkán-félszigeti beruházások 30%-a. 2001 és 2004 között a Bulgáriába beáramló külföldi tőke 6,3 milliárd USA dollár. Az elmúlt évben a közvetlen külföldi beruházások a GDP 10%-át teszik ki.

Több új autót adnak el

Az Autóimportörök Szövetségének adatai szerint ez év januárjától májusáig 50%-kal nőtt az eladott új autók száma a tavalyi év hasonló időszakához képest. Ugyanakkor Bulgária az egyetlen a volt szocialista országok közül, ahol nem folyik autógyártás.

Zuhan a panellakások ára

4 hónap alatt 18%-kal csökkent a panellakások ára. Egy négyzetméter ára jelenleg 360-370 euró körül van, szemben a korábbi 420 euróval. 15-18 %-kal csökkent a régi építésű társasházi lakások ára is. Ugyanakkor a luxuslakások ára Várnában és Burgaszban elérte a szófiai hasonló lakások árfekvését. Az újonnan épülő lakások négyzetméterára mindhárom városban 900 euró körül van, a tengerparton azonban néha az 1000 eurót is elérheti.

Новини от България**Общината търси 3 млн. лв. за табелите в София**

Поне 3 млн. лв. ще бъдат необходими за подмяната на указателни табели с имената на улиците и институциите в София. Заради липсата на средства подмяната на табелите, на които имената ще са изписани на кирилица и латиница, ще стане факт най-рано след две години. В София трябва да бъдат монтирани табели с имената на над 4000 улици.

България привлича 30% от инвестициите на Балканите

През 2004 г. България е привлякла 10 на сто от всички инвестиции в Централна и Източна Европа и 30 на сто от инвестициите на Балканите. За периода 2001-2004 г. привлечените чуждестранни инвестиции у нас са над 6,3 млрд. щатски долара. През миналата година преките чуждестранни инвестиции в България са 10 на сто от брутният вътрешен продукт на страната, което е най-високото ниво спрямо останалите страни в Централна и Източна Европа.

Продажбите на нови коли растат

Данните на Съюза на вносителите на автомобили показват, че продажбите на нови коли в последните години растат скокообразно. Само от януари до май т. г. броят на продадените нови коли се е увеличил с 50% спрямо същия период на миналата година, съобщиха от съюза. Същевременно България остана единствената от бившите соцстрана, която не произвежда автомобили. Ръстът в продажбите щеше да бъде много по-голям, а заедно с това производството на автомобили у нас щеше да има силно положителен ефект върху икономиката.

Срива се цената на панелките
Само за четири месеца цената на панелните апартаменти в София е паднала с 18%. Сделки за панелни жилища се сключват на цени 360-370 евро за квадратен метър, като преди четири месеца те са вървели по 420. За същото време между 15 и 18 процента са поевтинели и старите кооперации в София. Купувачите не се интересували от жилища над 15 години, защото трябва да се санират, а това ги оскъпява.

Междувременно цените на луксозните имоти във Варна и Бургас достигнаха тези в столицата. В момента средната цена на новото строителство в София е 900 евро на квадратен метър, толкова искат вече за луксозни новопостроени жилища във Варна и Бургас. По морето има даже сделки на цени от 1000 евро на квадрат. Цените на терените за строителство в елитните квартали в София и Варна също са се изравнили. Парцелите в черноморската столица се продават за 250 евро квадратния метър.

Валери Петров и Иво Папазов с награди от Салона на изкуствата

Националният музей за българско изобразително изкуство бе удостоен с първа награда от X салон на изкуствата. Отличията бяха раздадени вчера на церемония в НДК. Сред наградените са спектакълът „Аида“ на Варненската опера, проектът „9+1“ (изложба на осем художници от Баден-Вюртемберг и Спартак Паскалевски). Художникът Кезим Исинов бе отличен с диплом за цялостно творчество. За своя принос в развитието на съвременната българска музика бе награден Иво Папазов-Ибряма, който получи пластика „Вдъхновение“ и диплом. Приз за цялостно творчество и хуманизъм в по-

езията бе присъден на Валери Петров.

ЕС слага България върху еврото

От 2007 г. картите на България и Румъния ще присъстват в новия дизайн на евромонетите, одобрен вчера от финансовите министри на Европейския съюз на среща в Брюксел. В срещата участва и българският министър на финансите Милен Велчев. В момента върху евромонетите има изобразена карта на ЕС, на която са само 15-те стари страни-членки. Приетият нов дизайн на картата предвижда върху монетите да са изобразени всичките 27 страни-членки, включително България и Румъния.

Сърбия нарушава правата на българите

Правата на българите в Западните покрайнини продължават да се нарушават, сочи годишният доклад на Българския хелзинкски комитет за защита правата на българите в Сърбия и Черна гора за 2004 г. Часовете по български език в училищата са намалени наполовина – от четири на два седмично, докато сръбски език се изучава по пет часа на седмица, посочи председателят на комитета Зденка Тодорова. Според нея проблем продължава да бъде и неизползването на българския език в администрацията, а медиите са подложени на цензура. Тодорова призова да бъдат осигурени повече свещеници, които да водят служби на български език в Западните покрайнини.

Кабинетът увеличи таксите на студентите

Средно с 4.75% да се увеличат такси за обучение на студентите в държавните висши училища. Най-високи ще бъдат таксите за студентите по ме-

дицина, стоматология, фармация и спорт – 330 лв. за редовно и 165 лв. за задочно обучение. Бъдещите педагози, икономисти и мениджъри ще плащат по 190 лв. годишно, а задочниците – 100 лв. От учебната 2005/2006 г. годишната такса за редовните студенти по право, филология, история, философия, психология, социология, обществени комуникации и информационни науки става 235 лв. Обучението по природните науки, математика и информатика, комуникационна и компютърна техника вече ще струва 255 лв. Таксите във висшите училища по изкуствата се повишава на 305 лв. Магистрите ще плащат от 195 до 435 лв. за редовно обучение на година.

Всички коли със стикер за застраховка до декември

До декември всички шофьори, които имат застраховка „Гражданска отговорност“, трябва да се снабдят със стикер и да го залепят на предното стъкло на автомобила си. Лепенките бяха въведени, за да се вижда отдалеч дали водачът има застраховка или не. От 1 юни те се раздават безплатно от застрахователите на всички лица, които сключат нова застраховка.

Гражданите, които вече имат сключена застраховка „Гражданска отговорност“, трябва до края на годината да отидат в офисите на застрахователите, за да получат лепенките.

СПОРТ

Стоичков остава поне до края на квалификациите

Христо Стоичков остава селекционер на националния отбор поне до края на световните квалификации, въпреки че вече нямаме шанс да се класираме за Германия'06. Избраниците му получиха нова „тройка“ в София, този път от Хърватска (1:3).

HÍREK BULGÁRIÁBÓL

Az Európai Unió Bulgáriát is ráteszi az euróra
2007-től Bulgária és Románia térképe is rajta lesz az új euró pénzerméken. Jelen pillanatban csak a 15 régi tagállam térképe látható rajtuk, a nemrég elfogadott tervezet szerint az újakon már 27 országé, köztük Bulgáriáé és Romániáé is szerepelni fog.

A kormány emeli a tandíjat az egyetemeken

Átlagosan 4,75%-kal nőnek az éves tandíjak az állami egyetemeken és főiskolákon. A legmagasabb tandíjat az orvostanhallgatók, gyógyszerészhallgatók és a testnevelési akadémiaára járók fogják fizetni – 330 levát a nappali tagozatosok és 165-öt a levelezősök. A jövőbeli tanárok, közgazdászok és menedzserek nappali tagozaton 190, levelezőn 100 leva tandíjra lesznek kötelezve. A jogászok, bölcsészek, történészek, filozófusok, pszichológusok és kommunikáció szakosok tandíja 235, a természettudományokat tanulóké, a matematikusoké és az informatikusoké pedig 255 leva lesz.

Decembertől minden autón kötelező a biztosítást igazoló matrica

Decembertől a kötelező felelősségbiztosítást igazoló matricát minden autó szélvédőjére ki kell ragasztani. Ennek az a célja, hogy messziről látszódjon, van-e az autón kötelező biztosítás. A matricákat június 1-től ingyen adják minden újonnan kötött biztosítás mellé. Azoknak a sofőröknek, akik már régebben megkötötték a biztosítást, decemberig be kell menniük a biztosítójukhoz, hogy megkapják a matricát.

ЗА ВАС, ДЕЦА

Морски кончета

Десет морски кончета,
десет вихрогончета
пасли водорасли,
пасли, та порасли.
Щом големи станали,
път далечен хванали,
стигнали, където
свършвало морето.

Десет морски кончета,
десет вихрогончета
казали си:
- Ето,
свърши се морето!
Тясно тук ни стана!
Хайде в океана!

Радой Киров

Всичко тече

Тече, всичко тече.
Времето няма бряг и ни влече.
Няма как.
И тъй – всяко момче
всъщност е бъдещ мъж, поет
или моряк.

Всеки малък мъж мечтае
миг поне да е силен и сам.
А моретата не се до колене
дори на голям.

Раstem и пак ще растем,
но заедно с теб!
Приятел с теб съм днес
И утре, и до край!
Въпрос на мъжка чест,
Не на игра.

Тече, всичко тече.
Времето няма бряг и ни влече.
Няма как.
И тъй – всяко момче
всъщност е бъдещ мъж, поет
или моряк.

А морякът иска да е
капитан, смел капитан.
Капитанът иска да е
Магелан. Поне Магелан!

Раstem и пак ще растем,
но заедно с теб!
Приятел с теб съм днес
и утре, и до край!
Въпрос на мъжка чест,
не на игра.

Миряна Башева

ВЕСЕЛА ВАКАНЦИЯ МИЛИ ДЕЦА

Игра с думи и числа

В квадратчетата напишете дадените думи по образца:

стол	100 л
пистолет	.....
триъгълник	.....
тромпет	.....
стока	.....
трико	.....
патриот	.....
нередно	.....
стриди	.....
Тринидад	.....

Дойде лятото и времето на пътешествията!

Всяка страна има има нещо, с което се е прославил по света. Можеш ли да откриеш държавите в пзела, които са обяснени само с някои най- характерните за тях думи.

1. Бира и мерцедеси. ....
2. Джапанки, земетръси, изгряващо слънце. ....
3. Лепа Брена и други чалги. ....
4. Кока-кола и небостъргачи. ....
5. Ориз и най-дългата стена. ....
6. Захар, тръстики, Фидел Кастро. ....
7. Папата, спагети, гондоли. ....
8. Богове, маслини, олимпийски игри и сиртаки. ....
9. Лов на лъвове в саваната, резервати (Африка).....
10. Петрол и шейхове .....
11. Кадаиф, кючек, харем. ....
12. Мъгла, лордове, футбол. ....
13. Кактуси, текила, сомбреро. ....
14. Водка, Кремъл, Октомврийската революция .....

А	Г	Е	Р	М	А	Н	И	Я
Н	Ъ	К	К	Е	Н	И	Я	П
Г	Р	У	И	К	У	Б	А	О
Л	Ц	В	Т	С	С	Ф	Т	Н
И	И	Е	А	И	Ъ	Р	У	И
Я	Я	Й	Л	К	Р	У	Р	Я
Т	Е	Т	И	О	Б	С	Ц	Ж
С	А	Щ	Я	И	И	И	И	Н
К	И	Т	А	Й	Я	Я	Я	О

Цветовете – символи, значения, предсказания

Жълт: Означава топлина светлина на слънцето и скъпоценността на златото, съдържа в себе си способността за възпроизвеждане на живота, но също може и да го изнепели. Възхвалява щастието, стимулира търсенето на Бога, но понякога предизвиква горделивост и ревност. Това е най-светлата багра. Някога китайците го смятали за цвета на императора.

Тъмножълто: Означава коварство; предателство; ревност; амбиция; скъперничество; алчност; потайност; измяна; безверие. Жълт или жълто-черен флаг означава карантина; жълт кръст – чума.

Червен: Зенитът на цвета на дъгата. Представя слънцето и всички богове на войната; мъжкото, активното начало; огън; царско достойнство; любов; радост; празничност; страст; пламенност; енергия; жестокост; огън; здраве и сила; кръв; кръвожадност; гняв; отмъщение; издръжливост; вяра.

Оцветяването в червено означава възраждане на живота.

Кафяв: Вдъхновен от земята, от дървото, символ на възкръсването, той напомня за есента – сезон на спокойствието след пищността на лятото, който предсказва настъпването на дълбокия зимен сън. Означава простота, подчинение. Католическата църква го свързва с унижението и бедността. Дрехите на монасите от много религиозни ордени са кафяви.

Виолетово: От най-далечни времена символизира магическото и днес също се използва при много религиозни церемонии. За католиците е символ на покаяние и борба. Това е цветът на чувствителните хора, обичащи красотата, способни на дълбоко самоизследване и надарени с творчески способности.

Окачването на лилав камък на врата на детето е символ на желание да го предпазим от болест.

Синьо: Истина; интелект; откровение; мъдрост; лоялност; вяност; постоянство; целомъдрие; непорочни чувства; безупречна репутация; великодушие; благоразумие; покой; студенина. Синьото е цветът на големите дълбини; женският принцип на водите. Като цвят на небето синьото е характеристика на Великата майка на боговете, Господарка на небето, както и на всички небесни божества и сили. Смята се също, че това е цветът на Девата. И до днес в някои райони на Полша боядисват в синьо къщите на момичетата за женене.

Зелено: Цвят на живота и смъртта от пролетната зеленина на живота до мъртвешко зеленото на небитието; младост, надежда и радост, но и промяна, преходност, ревност. Тъй като се получава от смесването на синьо и жълто, т.е. от земята и небето, зеленото е мистичен цвят. Зеленото съчетава студената синя светлина на интелекта и емоционалната топлина на жълтото слънце и така се постига мъдростта на равенството, надеждата, възраждането на живота и възкресението.

Черен: Първичният мрак; невидимото; Нищото; злото; мракът на смъртта; срам; отчаяние; разрушение; поквара; скръб. Открай време му се преписват негативни вибрации, свързани с болката, с мрака, с нещастията, но в действителност заслужава да бъде преоценен, защото именно черното благоприятства концентрирането, приканвайки ни към вътрешен анализ, за да опознаем и по-добре самите себе си и да се усъвършенстваме.

Сив: Неутралност; траур; потиснатост; тленни останки;

ЗА ДОМАКИНЯТА

смирение; разкаяние. Напомня пепел и мъгла, предизвиквайки чувство на меланхолия и тъга.

Той е първият цвят, който различава едно новородено, и то много преди да се научи да различава останалите.

Бял: Простота, слънце, въздух, просветление, чистота, духовна власт, невинност. Бялата дреха означава чистота, целомъдрие, или победа на духа над плътта. Бялото се свързва с живот и любов, както и със смърт или погребение. При женитба означава смъртта на стария живот и раждането в новия; при смъртта е раждането в новия отвъден свят.

Златисто: Представя божествената власт, безсмъртието, величието, символизирайки боговете и богините на Слънцето и на зрелите жита.

Златистото въже на Зевс притегля всички неща към него.

Сребристо: Символ на лунната чистота, на пречистването, на мъдростта, на Бога.

Салата 'Снежанка'

Продукти: 2200 мл мляко краве кисело, 650 гр кисели краставички, 4 скелидки чесън стар. сол, 80 мл олио, 80 гр орехови ядки, 1/2 връзка копър пресен

Приготвяне

1. Краставичките се нарязват на дребни кубчета.

2. Прибавят се предварително изцеденото кисело мляко (или 770 гр цедено мляко), ситно нарязания копър, олиото, счукания със солта чесън, смлените орехови ядки и се размесват добре.

Joghurtos Sznezsanka saláta

Hozzávalók:

2,2 l joghurt, 65 dkg savanyú uborka, 4 gerezd fokhagyma, só, 0,8 dl olaj, 8 dkg dióbél, 1/2 cs. friss kapor

Elkészítés:

1. Az uborkát apró kockákra vágjuk.

2. Hozzáadjuk az előzetesen lecsöpögtetett joghurtot, az apróra vágott kaporot, az olajat, a sóval áttört fokhagymát, a ledarált diót és jól összekeverjük.

Дружество на българите в Унгария Magyarországi Bolgárok Egyesülete
 1097 Budapest, Vágóhíd u. 62, tel.: 216-6560
 Българско републиканско самоуправление Bolgár Országos Önkormányzat
 1093 Budapest, Lónyay u. 41, tel.: 216-4210
 Столично българско самоуправление Fővárosi Bolgár Önkormányzat
 1093 Budapest, Lónyay u. 41, tel.: 216-4211
 Посолство на Република България Bolgár Köztársaság Nagykövetsége
 1063 Budapest, Andrassy út 115, tel.: 322-0836, 322-0824
 Български православен храм „Св. св. Кирил и Методий“
 Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravoszláv Templom
 1097 Budapest, Vágóhíd u. 15, tel.: 215-0039
 Български културен институт Bolgár Kulturális Intézet
 1063 Budapest, Andrassy út 14, tel.: 269-4246
 Българо-унгарско средно езиково училище „Христо Ботев“
 Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnázium
 1062 Budapest, Bajza u. 44, tel.: 474-0536, 474-0537
 Българско училище за роден език
 Bolgár Nyelvoktató Kisebbségi Iskola
 1093 Budapest, Lónyay u. 41. tel.: 216-4210
 Ресторант „Цареvec“ Carevec Étterem
 1097 Budapest, Vágóhíd u. 62, tel.: 216-1797
 Хотел „Рила“ Hotel Rila
 1097 Budapest, Vágóhíd u. 62, tel.: 216-1621

С ГРУП до България

- всеки вторник, сряда, петък и събота
от Будапеща за София в 17.00 от автогара Неплигет
- всеки понеделник, вторник, четвъртък и петък
от София за Будапеща в 16.30
от новата автогара при Централна гара
- билети се продават в Българския културен институт
и в касите на ВОЛАНБУС в цялата страна

GROUP autóbuszjárat Bulgáriába

- minden kedden, szerdán, pénteken és szombaton
Budapestről Szófiába
17.00 órakor a népligeti autóbusz-pályaudvarról
- minden hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken
Szófiából Budapestre 16.30-kor a Központi Pályaudvar
előtti új autóbusz-pályaudvarról
- jegyek kaphatók a Bolgár Kulturális Intézetben
és a VOLANBUSZ jegypénztáráiban

Слушайте българското предаване по Унгарското радио всяка сряда от 21.30 часа

Новини от България и из живота на българската общност в Унгария, актуално интервю, българска музика.
 За Будапеща: по програма „Кошут“ на средни вълни 873 кЛХц; Дебрецен – 91,4 мГХц; Мишколц – 1116 кЛХц;
 Печ – 873 кЛХц, 101,7 мГХц.

Гледайте предаването „Рондо“ на Унгарската телевизия

всеки последен четвъртък от месеца по MTV от 14.00 часа (повторение: събота по M2 от 12.00 часа)

Български вест, юни 2005 г.

Издание на Българското републиканско самоуправление

1093 Будапеща, ул. Лоняи 41

Редакция: Андреа Генат (главен редактор), Моника Тютюнкова, Светла Кьосева

Отговорен издател: Данчо Мусев

Цена 50 форинта

Издава се с подкрепата на Фонда за национални и етнически малцинства в Унгария и
 на Българските самоуправления в IV, V, VI, XIII, XV и XVIII район на Будапеща

Bolgár Hírek, 2005. június

A Bolgár Országos Önkormányzat kiadványa

1093 Budapest, Lónyay u. 41

Szerkesztőbizottság: Genát Andrea (főszerkesztő), Kjoszeva Szvetla, Tyutyunkov Mónika

Felelős kiadó: Muszev Dancso

Ára: 50 Ft

Megjelenik a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány, a IV., az V., a VI., a XIII., a XV és
 a XVIII. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098

Globe Print Nyomda